

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

februari - maart - april 2022

Luc Van Schoor - Vogelwerkgroep ARDEA

Tijdens deze driemaandelijke periode werden in de Ardea-regio in totaal 9.385 vogelwaarnemingen ingevoerd, waaronder een belangrijk aantal voor de winter- en broedvogeltellingen van de Vogelatlas Vlaanderen. Niet minder dan 338 vogelliefhebbers deelden hun waarnemingen op de gekende website www.waarnemingen.be

Vogelteller Danny Jonckheere ging in de lijst weer ruim voorop met 2.370 ingevoerde waarnemingen, gevolgd door Pierre Blockx met 741 wn en John Van de Voorde met 662 wn.

Ondanks de kritische beoordeling van de ingevoerde waarnemingen, zie ook bij soortenbespreking, kunnen mogelijk fouten en/of vergissingen niet uitgesloten worden. Elke waarnemer blijft steeds verantwoordelijk voor de doorgestuurde waarnemingen.

Op de Ardea website kan je dagelijks de ingevoerde waarnemingen bekijken via <http://www.hobokensepolder.be/vwg-ardea/waarnemingen.html>

13de lentetrekellingen Hobokense Polder, 27 maart tot 20 april 2022.

Met slechts 25,41 teluren gedurende 7 voormiddagen waren de voorbije lentetrekellingen op telpost Hobokense Polder de kortste sinds de start ervan in 2010. Het zo goed als ontbreken van trek begin april, werkte weinig stimulerend bij de tellers waardoor de aangekondigde tellingen tot een minimum bleven. Als opvallendste soort vermelden we purperreiger, beflijster en kleine mantelmeeuw met een nieuw dagrecord van 50 ex. op 12 april 2022 (WDW, MM, LVS).

Vogels die de winter doorbrengen ten zuiden van de Sahara zoals bv boerenwaluw en oeverwaluw keerden dit voorjaar meestal later terug dan normaal, als gevolg van zandstormen boven het noordwestelijk deel van

Afrika, en koude periodes afgewisseld met (veel) neerslag en/of tegenwind in Zuid-Europa.

Meer informatie over de vogeltrek is te zien op het nieuwe, mooi geïllustreerd infobord bij de telpost op de Scheldedijk en via de Ardea website www.hobokensepolder.be/trektellen

Fenologie 2022 in de Ardea-regio

Onderstaande zomervogels werden chronologisch genoteerd volgens de eerste aankomstdata.

Enkele ingevoerde waarnemingen van februari nl. nachtegaal en zwartkop zijn niet opgenomen in deze lijst.

Zwartkopmeeuw	7 februari 2022	Groenehoek Wilrijk	LVS
Tijftjaf	15 februari 2022	Golf Cleydael Aartselaar	LVS, DJ
Boomleeuwerik	25 februari 2022	Nachtegaalpark Antwerpen en Hoboken	JE, JPo
Grote lijster	1 maart 2022	Hobokense Polder	WM
Zwarte roodstaart	3 maart 2022	Wilrijk	JVV
Kleine plevier	9 maart 2022	Blue Gate Hoboken	JPo
Kluut	14 maart 2022	Schelde Hobokense Polder	JPo
Zwartkop	21 maart 2022	Campus Drie Eiken Wilrijk	JE
Fitis	29 maart 2022	Uilenbos Hove	JBa
Blauw borst	3 april 2022	Groen Neerland Wilrijk	FBV, JE
Boerenwaluw	5 april 2022	Campus Drie Eiken Wilrijk	FBV
Huiszwaluw	11 april 2022	Edegem	OF
Boomvalk	12 april 2022	Hobokense Polder	LVS, MM
Rietzanger	12 april 2022	Hobokense Polder	LVS
Gekraagde roodstaart	12 april 2022	Hobokense Polder	LVS, MM, WDW
Oeverwaluw	12 april 2022	Hobokense Polder	LVS, MM, WDW
Koekoek	14 april 2022	Hobokense Polder	LVS
Grasmus	14 april 2022	Hobokense Polder	LVS
Nachtegaal	14 april 2022	Hobokense Polder	DJ
Braamsluiper	16 april 2022	Hobokense Polder	LVS, WDW
Tuinfluit	17 april 2022	Hobokense Polder	WM
Boompieper	17 april 2022	Hobokense Polder	WM
Gele kwikstaart	20 april 2022	Hobokense Polder	LVS, WDW, MM, PLe
Bonte vliegenvanger	23 april 2022	Schoonselhof Antwerpen	N
Gierzwaluw	29 april 2022	Edegem	WVA
Kleine karekiet	30 april 2022	Hobokense Polder	LVS, DJ

Koereiger - Foto: Luc Van Schoor

Soortenbespreking

Er werden binnen het Ardea-werkingsgebied waarnemingen van **137** vogelsoorten ingevoerd.

Drie soorten werden als afgekeurd beschouwd omwille van volgende redenen: wegens verkeerde locatie (goudplevier, zwarte ruit), het uitblijven van een reactie op vraag rond mogelijke foute determinatie (topper), en het niet voorkomen van wilde soort (bankivahoen, voorouder van een gedomesticeerde kip). In volgende selectie worden 27 soorten besproken.

Een **roerdomp** pleisterde op 10 maart op het Rallegat Hobokense Polder (QE) en een **koereiger** zat 's morgens op 15 april in een paardenweide langs Groen Neerland-Wilrijk (DJ).

Kleine zilverreiger blijft in onze regio een schaarse gast met slechts 1 waarneming van een overvliegende vogel op 8 april over 't Kiel-Antwerpen (AS).

Tijdens de jaarlijkse broedvogeltelling op 16 april in de **blauwe reiger** kolonie Schoonselhof Antwerpen telden we 41 bezette nesten. Dit is een lichte stijging t.o.v. vorig jaar (36 broedparen).

Gedurende de trektellingen op 14 en 20 april trok telkens een **purperreiger** langs telpost Hobokense Polder (MM, WDW, LVS, PLe).

Van 8 februari tot 11 april vlogen minimum 92 **ooievaars** over onze regio tussen Hove en Hoboken. Op 13 februari overnachtte een vogel op een zendmast van de Federale Politie Boomsesteenweg Wilrijk (MM), een 25-tal ex vielen op 2 maart 's avonds mogelijk in op het weidegebied langs de ooststrand van het Hof ter Linden Edegem (JDB) en 1 vogel pleisterde op 23 maart in het Schoonselhof langs de Legerstraat Wilrijk (HW, KEN).

Grote zaagbekken waren tot 25 maart aanwezig op de waterpartijen van 2 gebieden. Tot max 5 ex (2 man en 3 wijfjes) in het Schoonselhof Antwerpen (NS, G, JBa, PHo, MJe, LVS, PLe, PBa, SBe, DJ, K&M, KEN, GWi, TV, SDB, GB, JVV, GMo) en tot max 4 ex (wijfjes) op Fort V Edegem (JVB, TVR, LDM, MJe, OF, AB, LS, HB).

Tijdens de trektelling Hobokense Polder op 12 april trok een **zwarte wouw** oostwaarts over (LVS, MM, WDW).

Ooievaar in de vlucht - Foto: Guy Borremans

Overvliegende **rode wouwen** werden 4 x waargenomen in onze regio:

1 ex op 14 maart over Hoboken (JPo)

1 ex op 11 april over Wilrijk (RV)

1 ex op 12 april over Hobokense Polder (JDB)

1 ex op 30 april over Golf Edegem (PBa).

Nabij het broedgebied van **havik**, omgeving domein Moretus Hove, werden enkele overvliegende oudervogels waargenomen:

1 ex op 10 maart (JDu)

2 ex op 28 maart (JCe)

1 ex op 8 april (SH)

Van eind februari tot eind april vlogen in totaal 129 **kraanvogels** over de zuidrand van Antwerpen:

45 ex op 27 februari over Hoboken en het Kiel Antwerpen (WD, MM).

5 ex op 7 maart over Edegem (DH)

4 ex plus 21 ex op 8 maart over Hoboken (JPo).

50 ex op 29 maart over Hove (SH)

4 ex op 25 april over Campus Drie Eiken Wilrijk (BVK).

Tijdens een broedvogeltelling van de Vogelatlas Vlaanderen op 18 april telden we in totaal 16 **kleine plevierren** op de kale zandterreinen in Blue Gate Hoboken. Dit was tot dan het hoogste aantal van deze soort dat in de Ardea regio werd waargenomen. Eerder werd al balts- en paringsgedrag vastgesteld en vanaf eind april kwamen ten minste 4 koppels tot broeden (LVS, DJ).

Een **hop** vloog op 24 april vanuit Fort V

Edegem naar het nabij gelegen parkje/speelplein van het Armand Preud'hommeplein (WVA) en op 28 april pleisterde deze (zelfde ?) zuiderse gast kortstondig in een privé tuin Hemiksem (PHo).

De roep van **zwarte specht** weerklonk op 6 maart in Fort VII Wilrijk (ES).

Middelste bonte specht was naast de klassieke broedhabitat in het Hof ter Linden Edegem dit voorjaar, vanaf begin februari, ook regelmatig te zien en horen in het Schoonselhof Fort VII Wilrijk (LVS, YA, ES, WJ, JBa). Op 18 maart was er ook een paar aanwezig, maar na 21 april werden er geen waarnemingen meer ingevoerd, zodat mogelijke broedsignalen ontbreken.

Grote gele kwikstaart breidt zich uit in onze regio. Er werden broedgevallen vastgesteld op volgende plaatsen: Fort V Edegem, 1 broedpaar plus 4 juvenielen (OF, MJe, PL).

Site Smulders Scheldeoever Hoboken (DJ, LVS, KM)

Hof ter Linden Edegem (WVA, VT, MJe, CVG, LS, JCl).

Campus Drie Eiken Wilrijk (FPV, HDR, JVV, LS, NS).

Fort VI Wilrijk (DJ, GB, VDS)

Mogelijke andere broedhabitats, volgens waarnemingen van de voorbije jaren:

Waterzuivering bij het Uilenbos-Hove en langs de Grote Struisbeek, Groenenhoek Aartselaar.

Nadat **blauwborst** als broedvogel sinds 2021 uit Hobokense Polder is

verdwenen, lijkt Groen Neerland Wilrijk dit jaar het enige gebied in onze regio te zijn waar 1 broedpaar werd vastgesteld (JVV, JE, FPV).

Tijdens de doortrek pleisterden 2 **paapjes** (1 man + 1 wijfje) op Blue Gate Hoboken op 25 april (LVS) en 3 ex langs de Aartselaarstraat Edegem op 30 april (PBa).

Het enige broedpaar **roodborsttapuit** in onze regio vestigde zich vanaf 5 maart in het gebied Beekhoek Hove (SH, JCe, DR, LS, RY, WE).

Vanaf 18 april tot eerste week van mei pleisterden 1 tot 3 **tapuiten** op de zandterreinen van Blue Gate Hoboken (LVS, DJ).

Tijdens de 2de helft van april trokken minimum 18 **beflijsters** door onze regio: Groepje van 12 ex op 12 april langs de telpost Hobokense Polder (MM, LVS, WDW).

1 ex op 19 april nabij Klaverblad Wilrijk (PHo)

4 ex op 20 april langs telpost Hobokense Polder (MM, WDW, LVS, PLe)

1 ex op 28 april op Blue Gate Hoboken (MR)

Op 3 plaatsen werden in totaal 5 overvliegende **appelvinken** gespot:

1 over Hoboken op 25 februari (JPo) en 1 ex over Hove op 22 en 26 maart (JCe) - 2 ex over Campus Wilrijk op 8 april (JPo).

Exoten

Pedro, de **geelkopkarakara**, bleef een regelmatige gast in en rond de Schelde en Hobokense Polder tot genoegen van sommige vogelfotografen (LVS, EV, PLe, WDW, DJ, MM).

Een **rosse fluiteend** werd op 30 maart aan de ingang van een gebouw van het UZA Edegem gevonden en zat een dag later op de nabij gelegen vijver (GMo).

Een **casarca** pleisterde op 3 februari in Fort VII Wilrijk (AW).

Op de slaapplek van de **halsbandparkieten**, in de Volhardingstraat Het Kiel, telden we op 5 maart 890 ex (WDW, LVS, ES). Dit is een afname ten opzichte van vorige tellingen. 1.330 ex als gemiddelde van 3 tellingen in januari 2021 (MM)

Roodborsttapuit - Foto: Luc Van Schoor

1.057 ex op 1 februari 2021 (LVS, WDW)

1.079 ex op 4 februari 2021 (LVS, WDW)

Gevolg van sterfte of ontstaan van een nog onbekende, bijkomende, slaapplek?

2 roepende **monniksparkieten** pleisterden op 11 april in een private tuin langs de Aartselaarstraat Hoboken (GWi).

Waarnemers

AS Anna Schneider
 AB Ann Boons
 AW Arthur Wuyts
 BVK Brent VK
 CVG Chantal Van Gool
 DH Dieter Hendrickx
 DJ Danny Jonckheere
 DR Daniel Rochtus
 ES Eddie Schild
 EV Elke Verhoeven
 FPV Ferran Pujol Villa
 GB Guy Borremans
 G Geert
 GMo Gunter Moens
 GWi Guy Willemsen
 HB Hugo Bender
 HDR Henri Deraedt
 HW Hugo Waeterschoot
 JB Jozef Bafort
 JCe Jan Celis
 JCl Johan Claessens
 JDB Jan De Bie
 JDu Julien Dua
 JE Joris Elst
 JPo Jonas Pottier
 JVV John Van de Voorde
 KEN Ken
 K&M Kris en Martin
 KM Koen Maes
 LDM Luc De Meyer
 LS Lieze Rochtus

LVS Luc Van Schoor
 LS Louis Schramme
 MJe Marc Jeurissen
 MM Maarten Mortier
 MR Marcel Rijklijhuizen
 N Nxxx
 NS Niels Schild
 OF Olivier Fuchs
 PBa Philippe Barbaix
 PB Peter Bastiaensen
 PHo Peter Hofman
 PLe Pieter Leblans
 PL Petter Lucas
 QE Question Everything
 RY Ria Eysenbaerd
 RV Robin Vermeylen
 SDB Shirley De Blicke
 SH Steven Hosteyn
 Sbe Sven Beirinckx
 TV Toon Verbruggen
 VT Victor Torres
 TVR Tim Van Roosenbroek
 VSD Veerle De Saedeleer
 WD Wim Deloddere
 WJ Wim Jouret
 WDW Walter De Wegher
 WE Wouter Entbrouck
 WM Wim Mertens
 WVA Wouter Van Assche
 YA Yannick Apers

Roerdomp - Foto: Julien Dua